

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
RESTAURACIÓ
D'ECOSISTEMES

Coordinació: PALAU IBARS, ANTONIO JUAN

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	RESTAURACIÓ D'ECOSISTEMES			
Codi	102456			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Enginyeria Forestal i Grau en Conservació de la Natura	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRACAMP	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	1.5	0.7	3.8
	Nombre de grups	1	1	1
Coordinació	PALAU IBARS, ANTONIO JUAN			
Departament/s	MEDI AMBIENT I CIÈNCIES DEL SÒL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	25 h de treball autònom de l'estudiant, per crèdit ECTS impartit			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català: 67% Castellà: 33%			
Distribució de crèdits	Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl: 4,0 c: - Antoni Palau Ibars: 2,0 c teoria + 0,2 c pràctiques aula + 0,3 c pràctiques camp - Antoni Palau Nadal: 0,6 c teoria + 0,3 c pràctiques aula + 0,6 c pràctiques camp Departament de Producció vegetal i Ciència Forestal: 2,0 c - Josu González Alday: 1,2 c teoria + 0,2 c pràctiques aula + 0,6 c pràctiques camp			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
GONZALEZ ALDAY, JOSU	josu.alday@udl.cat	2	
PALAU IBARS, ANTONIO JUAN	antoni.palau@udl.cat	2,5	
PALAU NADAL, ANTONI	antoni.palaunadal@udl.cat	1,5	

Objectius acadèmics de l'assignatura

L'estudiant, al superar l'assignatura, ha de ser capaç de:

- Adquirir coneixements de les bases ecològiques per la restauració dels ecosistemes naturals i de la seva aplicabilitat en funció de la casuística.
- Disposar de coneixements bàsics sobre els criteris i tècniques de restauració dels ecosistemes naturals.
- Avaluar i planificar projectes de restauració d'ecosistemes naturals, així com els seus corresponents plans de seguiment ambiental.
- Avaluar el grau de significació i la importància dels impactes ambientals i les perturbacions sobre els sistemes naturals.
- Dissenyar eines propies, basades en el concepte d'indicador ambiental, per finalitats diverses: anàlisi objectiva d'afectacions als ecosistemes naturals, selecció d'alternatives en l'aplicació de mesures ambientals i avaluació de l'estat i/o valor de conservació i/o d'alteració dels sistemes naturals, entre altres.

Competències

Competencias significativas:

Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.

Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética, en materia de restauración ambiental de sistemas naturales.

Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado.

Capacidad para evaluar y corregir el impacto ambiental.

Capacidad para resolver los problemas técnicos derivados de la restauración de ecosistemas naturales.

Capacidad para gestionar y proteger los componentes bióticos del medio forestal.

Capacidad para desarrollar sus actividades, asumiendo un compromiso social, ético y ambiental en sintonía con la realidad del entorno humano y natural.

Continguts fonamentals de l'assignatura

BLOC 1. La restauració d'ecosistemes (1,5 crèdits)

Introducció i aspectes generals bàsics

- Tipificació general de les causes de degradació i de la resposta dels ecosistemes naturals. Diagnòstics ambientals.
- Evitació d'impactes sobre els ecosistemes naturals. Prevenció i correcció. Compensació d'efectes residuals. Bancs de conservació d'hèbitats.
- Restauració d'ecosistemes i conceptes afins. Bases ecològiques de la restauració: eco-restauració.
- Anàlisi de les relacions causa-efecte: indicadors d'estat i de seguiment. Valor i estat ecològic. Comunitats i ecosistemes de referència. Espectres de diversitat ecològica.
- Principis i criteris per el disseny de plans i projectes de restauració. Plans de seguiment ambiental.

BLOQUE 2. Restauración de ecosistemas terrestres (2,0 créditos)

Ecosistemas terrestres frente presiones antrópicas

- Conceptos básicos sobre los procesos de degradación de los ecosistemas terrestres.
- Escalas temporales y espaciales de degradación. La deuda ecológica.
- La utopía del ecosistema objetivo.
- Ecosistemas noveles.

Restauración de cambios de “uso del suelo”

- Incendios
- Agricultura intensiva y deforestación

Restauración de infraestructuras lineales

- Carreteras y vías férreas

Restauración de grandes movimientos de tierras

- Minería y canteras
- Ciudades

Estudio y análisis de casos

- Ejemplos de restauración de sistemas terrestres
- Éxito de la restauración de ecosistemas terrestres (plazos)

BLOC 3. Restauració d'ecosistemes aquàtics (2,5 crèdits)

Projectes de restauració d'ecosistemes aquàtics

- Identificació de motius de restauració

Alteracions de la qualitat de l'aigua

- Contaminació físico-química d'aigües. Tècniques bàsiques de depuració d'aigües residuals
- Eutrofització. Mesures de mitigació

Alteracions hidromorfològiques

- Construcció de preses i embassaments. Mesures de mitigació
- Fragmentació d'hàbitats (I). Efecte barrera de preses i rescloses sobre la continuïtat fluvial. Mesures de mitigació
- Fragmentació d'hàbitats (II). Efecte barrera d'infraestructures hidràuliques lineals (canals). Mesures de mitigació
- Regulació de cabals naturals. Mesures de mitigació
- Colmatació de embalses. Mesures de mitigació
- Restauració fluvial integrada. Principis, criteris i tècniques. Bioingenieria
- Restauració de zones humides. Integració amb activitats d'oci i gaudi de la natura

Alteracions biològiques directes

- Espècies exòtiques invasores. Mesures de control i erradicació

Estudi i anàlisi de casos

- Exemples de restauració de sistemes aquàtics

Eixos metodològics de l'assignatura

Tipus d'activitat	Descripció	Activitat presencial alumnat		Activitat no presencial alumnat		Avaluació	Temps total
		Objectius	Hores	Treball de l'alumnat	Hores	Hores	Hores/ECTS
Temari	Classes a l'aula	Explicació dels principals conceptes del temari	38	Conèixer, comprendre i sintetitzar els coneixements impartits	45	1	83 h/3,32 ECTS
Exercicis pràctics	Activitat formativa individual o en grup, d'aula o personal	Resolució de problemes i casos	7	Aprendre a resoldre problemes i casos	15	1	22 h/0,88 ECTS
Sortida de camp	Pràctica de conceptes teòrics en escenaris reals	Comprendre la part pràctica i aplicada dels conceptes impartits	15	Associar teoria i pràctica. Conèixer problemàtiques reals	15		30 h/1,2 ECTS
Treball de curs	Treball de l'alumne (individual o en grup)	Orientar a l'alumne en el desenvolupament del treball (tutoria)		Preparar, exposar i defensar un treball específic propi o de grup	15	1	15 h/0,6 ECTS
Totals			60		90	3	150 h/6 ECTS

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L'assignatura es presenta durant la primera classe en tota la seva extensió i continguts, i es mostren els criteris d'avaluació. Durant el curs l'assignatura es desenvolupa en base a una exposició progressiva del temari en la que s'hi van intercalant exercicis i pràctiques d'aula com a reforç. En paral·lel es va desenvolupant l'exercici de curs, que pot ser individual o en grup, i sobre el que es va avaluant el seu estat de progrès, fins el moment de la seva

presentació, cap a finals de curs. Per part de l'alumne ha de resoldre una sèrie d'exercisi pràctics personals, que te enunciats des de la primera classe. La formació pràctica es reforça amb varies sortides, unes centrades en casos de restauració d'ecosistemes terrestres i altres d'ecosistemes aquàtics.

Sistema d'avaluació

Tipus d'activitat	Activitat d'avaluació		Pes a la qualificació
	Procediment	Nombre	(%)
Temari	Prova escrita sobre el temari del programa de l'assignatura	1	45
Exercicis pràctics	Presentació dels exercicis realitzats	1	20
Sortida de camp	Presentació d'un informe de treball (si s'escau)	1-2	---
Treball de curs	Presentació i entrega del treball de curs	1	35
Total			100

Observacions

Als efectes de la qualificació final per a superar l'assignatura s'ha d'haver assolit una nota igual o superior a 5 punts en tots i cadascun dels treballs i proves que conformen l'avaluació. La nota mínima per aprovar l'assignatura és 5.

Bibliografia i recursos d'informació

Es facilitaran fonts d'informació bàsiques i específiques, durant el curs, associades als temes impartits i els exercicis plantejats.